

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מועד קטן - כ"ה

1. רק קרוביו של המת: קורעין, חולצין, מברין. באיזה אופן קורע אף על מי שאינו קרוב?

- א. על אדם חכם, והכל חולצין, והכל מברין עליו ברחבה.
  - ב. על אדם כשר. שנינו: בניו ובנותיו קטנים מתים, על שלא בכה והתאבל על אדם כשר. שהמתאבל על אדם כשר מוחלין לו על כל עוונותיו.
  - ג. העומד על המת בשעת יציאת נשמה חייב לקרוע, שדומה לספר תורה שנשרף שחייב לקרוע עליו.
- מעשה:** רבנן לא קרעו כשנפטר רב ספרא, כיון שלא למדו ממנו תורה. אמר להם אביי שלא שנינו 'הרב שמת' אלא 'חכם שמת'. ועוד שהרי שמועותיו בפינו בביהמ"ד. ומשום כבודו שיקרעו דווקא בשעת הספדו.

2. מה המעשה והדינים שלמדנו כפי שהיה בהלווית רב הונא?

רצו להניח ס"ת על מיטתו, אמר להם רב חסדא: בחיי אסור לישב על מיטה שס"ת עליה, במיתתו כך נעשה? מיטתו לא יכלה לעבור בפתח, רצו לשלטה מהגג, אמר להם ר"ח בשם ר"ה, כבוד חכם דרך פתח ושלל יחליפו ממיטה למיטה שכבודו במיטה הראשונה. לפיכך פרצו הפתח.

פתח ר' אבא בהספד: ראוי היה רבינו שתשרה עליו שכונה אלא שישבתו בבבל גרמה שלא יזכה. והקשה שם בנו של ר"ח, הרי על יחזקאל שרתה שכונה בארץ כשדים. טפח לו אביו ר"ח בסנדלו ואמר, כתיב: 'היה' רק בארץ ישראל שרתה עליו.

כשהגיע לארץ אמרו לרב אמי ורב אסי: רב הונא הגיע. סברו שהוא חי, אמרו, בבבל לא הרמנו ראשנו מאימתו וכעת בא אחרינו. אמרו להם ארונו בא. **היו שיצאו ללוותו** והיו שלא יצאו, כיון שיש ברייתא: 'ארונו העובר ממקום למקום עומדים עליו בשורה וכו'. ויש ברייתא: 'אין עומדין בשורה וכו'.

ובאמת ישוב הברייתות: כששלדו קיימת חייבים לכבדו, כשאין שלדו קיימת אין חייבים לכבדו. ושלדו של רב הונא הייתה קיימת. ואלו שלא יצאו כיון שלא ידעו שקיימת. החליטו לקברו ליד רב חייא, ששניהם ריבצו תורה בישראל. אמרו, מי זכויותיו גדולות שיוכל להכניסו למערה מבלי להנזק?

אמר רב חגא: אני. שהעמדתי תלמודי בגיל 18, לא ראיתי קרי, שמשתי את רב הונא - שנהפכה רצועת התפילין שהניח וישב על כך בתענית 40 יום. **הכניס המיטה** - היה קבור יהודה בן ר' חייא מימין אביו, וחזקיה בר"ח משמאל. אמר יהודה לחזקיה קום שאין דרך ארץ שרב הונא עומד וממתין. כשקם חזקיה עלה עמוד אש, נבהל רב חגא וחזקיה הארון להגן ע"ע מהאש ויצא מהמערה.

אף על מיטת ר' חסדא לא העמידו ס"ת מהטעם דלעיל. ופסק ר' יצחק בר אמי שמתרים לתפור הקריעה בתפירה ארעית כשהחזירו פניהם מהמיטה.

3. אלו הספדים הספידו את האמוראים שלמדנו?

רבה בר הונא ורב המנונא - כשנפטרו העלו מיטותיהם יחד לא"י, כשבאו לגשר צר, הגמלים לא המשיכו. כיון שהנפטרים כבדו אחד את השני. אמר הערבי שרבה בר הונא יקדים. ואכן עבר קודם, נשרו שיניו כעונש על שזלזל בר' המנונא. **פתח הינוקא בהספד** - גזע ישישים עלה מבבל וכו'. **רבינא** כשנפטר הספידוהו - תמרים הניעו ראש על צדיק כתמר, נשים לילות כימים, על מישים לילות כימים.

רב אשי - שאל את הספדן בר קיפוק מה תאמר עלי. אמר: 'אם בארזים נפלה השלהבת מה יגידו אזובי הקיר, אם לוייתן בחכה הועלה וכו'. אמר לו בר אבין [ספדן אחר] שאין ראוי להזכיר משלים בקשר לצדיקים, אלא צריך לומר בכו לאבלים ולא לאבידה שהיא למנוחה ואנו לאנחה. רב אשי נפלה רוחו מהדברים, וע"כ התהפכו רגליהם ולא יכלו ביום מותו להספידו. לכן אמר רב אשי ששניהם אינם יכולין לעשות חליצה.

רב חנין חתן הנשיא - לא היו לו בנים וביקש רחמים והיו לו. וביום הלידה נפטר. פתח הספדן: שמחה לתוגה נהפכה, ששון ויגון נדבקו בעת שמחתו, נאנח, בעת חנינתו אבד חנינו. וקראו לו חנן על שמו.

ר' יוחנן כשנפטר - פתח ר' יצחק בן אלעזר: קשה היום לישראל כיום בא השמש בצהרים דכתיב וכו'. **רב אמי** ישב עליו שבעה ושלושים. אמנם דעת ר' יוחנן שאפילו רבו שלמדו חכמה, יושב עליו יום אחד בלבד.

ר' זירא כשנפטר - הספידוהו, ארץ שנער [בבל] הרה וילדה, ארץ צבי [ארץ ישראל] גדלה שעשויעה. אוי נא לה אמרה רקת, כי אבדה כלי חמדתה.

4. אלו פלאים למדנו שארעו בזמן פטירתם של חכמים מסוימים?

ר' אבהו - הורידו מים עמודי עירו. **ר' יוסי** - שפעו המרזבים דם. **ר' יעקב** - נראו כוכבים ביום. **ר' אסי** - נעקרו כל האילנות.

ר' חייא - ירדו אבני אש מהשמים. **ר' מנחם בר"י** - נימחו פרצופים שעל המטבעות. **ר' תנחום בר"ח** - נגדעו הפסלים.

רבי אלישיב - נחתרו שבעים מחתרות גנבים בנהרדעא. **רב המנונא** - ירדו אבני ברד. **רבה ורב יוסף** - נשתברו הגשרים שמעל פרת.

אבני ורבא - נשתברו הקשותות שתמכו בגשרים שמעל נהר חדקל. **רב מרשיא** - הוציאהו הדקלים קוצים.